

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

7. De Ministro sacramenti pœnitentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

menti est sacerdos habens auctoritatem ordinariam vel delegatam. Ex quo patet quod sacerdos sola ordinis potestate fultus, non est minister huius sacramenti. Et quum in proposito non habeat locum distinctio illa de ministro ex officio, vel in articulo necessitatis sicut in Baptismo, oportet dicere, quod si sacerdos sola ordinis potestate absoluat, sacramentum nullum est, quia deficit minister. Est quoque sacramentum hoc ex sua natura iudiciale, quoniam forma eius consistit in actu iudicis, ut sic: actus autem iudicialis, etiam si fingendi detur licentia, non potest intelligi exerceri, nisi in subditum: igitur non ex Ecclesie constitutione, sed ex ipsius sacramenti iudicialis natura exigitur potestas iurisdictionis in hoc sacramento. Dupliciter autem contingit habere potestatem iurisdictionis, primo ex parte principij iudicandi, ita, quod potestas ipsa iurisdictionis, sit principium iudicij, sicut in naturalibus calor est principium calefaciendi, & in politicis potestas principis est principium puniendi, & in ecclesiasticis potestas pontificia est principium excommunicandi, & huiusmodi. Alio modo inuenitur iurisdictionis ex parte eius, qui iudicandus est, sicut contingit in iudicio arbitratorum, a partibus tantum potestatem habentium, ex hoc ipso quod illi se submittunt in illa causa. In ministro vero sacramenti penitentiae quum ordinaria vel delegata a superiori potestate est minister, licet inueniatur potestas iurisdictionis primo modo, ad ministrandum tamen sacramentum penitentiae, sufficit potestas iurisdictionis secundo modo. Et ratio est, quia sacramentalis absolutionis principium non est potestas iurisdictionis, sed potestas ordinis, potestas autem iurisdictionis concurrat quod ad hoc solum, quod facit de peccatore subditum, vel simpliciter vel quo ad talia peccata. Et hinc fit, ut quicumque potest se subicere in foro penitentiali cui vult, non egeat aliunde iurisdictione in ministrante ei hoc sacramentum.

Et per hoc patet responsio ad primum, ex hoc enim quod summus pontifex nulli in terris subditus est, potest seipsum subdere in foro penitentiali cuilibet sacerdoti, nec confessor ille habet, proprie loquendo, potestatem iurisdictionis super papa penitente a Christo, vel ecclesia, vel ab ipso papa tanquam a superiore: sed ex ipso quod papa se subdit illi. Et hic modus iurisdictionis reductiue spectat ad iurisdictionem delegatam, quamvis proprie non sit delegata.

Ad secundum dicitur, quod quia quo ad peccata venialia quilibet est liber respectu sacramenti penitentiae (eo quod nullus tenetur confiteri venialia) ideo sacris rationabile est, quod quilibet potest se subdere cui vult sacerdoti pro sacramento penitentiae venialium. Et sic inuenitur hic non sola potestas ordinis, sed potestas iurisdictionis reductiue, quae quia non est proprie delegata, tacita videtur a dicentibus, quod sola potestas ordinis ministrat sacramentum venialibus, quum tamen secundum veritatem si nullo modo iurisdictionis interueniret, nullum esset peccatum, ut dictum est. Cave tamen ne huiusmodi iurisdictionem extendas ad absolutionem ab excommunicatione minori, etiam per peccatum veniale incursum: nam quia excommunicatio minor vinculum est introductum a potestate iurisdictionis, quae est principium iudicij, impossibile est quod sine huiusmodi potestate iurisdictionis, que est principium actuum iudicialium, absoluat quis ab excommunicatione minori. Unde quamvis ha-

bens venialia tamen possit a quocunque sacerdote penitentiae sacramentum suscipere ex hoc ipso, quod subdit illi: non potest tamen a quocunque sacerdote absolui ab excommunicatione minori: sed si illam habet, oportet prius a proprio sacerdote ab illa absolui.

Ad tertium dicitur, quod illud dictum potest dupliciter intelligi: vel omnes sacerdotes a principio ex hoc ipso, quod erant sacerdotes poterat omnes absolueret, vel quod omnes sacerdotes instituebantur non solum sacerdotes communes, sed iudicis communes in foro penitentiali. Primus sensus est falsus: quia de necessitate sacramenti iudicialis est iurisdictionis. Secundus sensus est verus, supposita veritate dicti: quoniam ante distinctiones parochiarum, &c. sacerdotes utramque potestatem accipiebant, ita quod tunc erant & sacerdotes coeles & iudices communes, postea autem ordinantur quidam sacerdotes communes, sunt autem iudices proprii, assignando eis plebes proprias. Et multi relinquuntur sacerdotes communes, qui nunquam sunt iudices, nec coeles, nec proprii, ut patet de his, qui non sunt expositi ad audientiam confessionum, nec aliquis se subdit eis quoad venialia.

TRACTATUS OCTAVVS.

De indulgentiarum thesauro in quatuor Quaestiones diuisus.

S V M M A R I V M.

1. Num aliquis thesaurus sit necessarius ad efficaciam indulgentiarum.
2. Num, & quibus satisfactionibus, & meritis consistat thesaurus indulgentiarum.
3. Num satisfactiones, ex quibus est thesaurus indulgentiarum, sint Christi merita, & sanctorum.
4. Num thesaurus indulgentiarum subdatiur Pape absque sacramentorum collatione.

I R c a. Indulgentias post tractatum quaedam alias editum, & plures quaestiones in secundo libro politas, iam tertio scribendum occurrit triperita consideratione. Primo de thesauro. Secundo de causa. Tertio de suscipientibus.

Circa thesaurum occurrunt quatuor querendae: primum, an aliquis thesaurus sit necessarius ad efficaciam indulgentiarum. Secundo, ex quibus consistat dictus thesaurus. Tertio quorum sint, vel fuerint reposita in dicto thesauro. Quarto an dictus thesaurus subsit dispositioni summi pontificis.

Q V A E S T I O I.

An thesaurus aliquis sit necessarius ad efficaciam indulgentiarum.

C I r c a primum (an thesaurus aliquis sit necessarius ad efficaciam indulgentiarum) sciendum est, quod ex duplici capite dubitatio haec oritur, vel ex eo, quod creditur Papam posse facere effectum indulgentiae auctoritative, sicut potest absolueret ab excommunicatione sic, quod ita potest absolueret a debito poenarum temporalium, quas poenitentes pro suis debent peccatis, sicut potest absolueret a vinculis suspensionis, interdicti, & huiusmodi. Vel ex eo, quod creditur effectum indulgentiarum non esse aliud, quam solutionem ecclesiastici vinculi, quo poenitens alligatus est ad

inimicitias